

PASILLI

POSTILIITON PASILAN OSASTON LEHTI

4/2000

SISÄLLYS

PÄÄKIRJOITUS: SITOU DU TAI... ?	Kari Pihlaviita	3
PÄÄLUOTTAMUSMIEHEN PALSTA	Hannu Sojakka	4
TERVETULO A OSASTOOMME	Seija Hagman	5
TYÖSTÄ JA VÄHÄN SUOJELUSTAKIN	Mikko Poutanen	6
VIIMEINEN NHPU:N JÄSENVAIHTOTAPAAMINEN	Jouni Kaiponen	7
LEMMINKÄISEN TEMPPELIÄ ETSITÄÄN NYT VOUTILASTA ?	Oiva Varjos	8
POSTILAISIA PASILASSA	Reijo Kaiponen	10
VIIMEINEN NHPU:N KONGRESSI	Teuvo Pykönen	11
TUTKIMUS, LAKI JA TULEVAISUUS	Teuvo Pykönen	15
KONKURSSI	Black Hole	18
JÄSENASIAA	Seija Hagman	20

PASILLI

No 4.2000 15. vuosikerta

Päätoimittaja: Kari Pihlaviita, puh 050 355 2013
kpihlavi@pp.htv.fi

Toimitussihteeri: Juhani Kaskimies,
puh. 857 2498 tai 041 518 8152
juhani.kaskimies@pp.inet.fi

POSTILIITON PASILAN OSASTON LEHTI PL 25, 00231 HELSINKI

Palautteen ja seuraavaan lehteen tarkoitetun aineiston voi lähettää yllä olevaan osoitteeseen, jättää Pasilan lajittelukeskuksen pääsisääkäynnin Pasilli-laatikkoon, luottamushenkilöille edelleen toimitettavaksi, luottamusmieshuoneeseen Pasilassa tai lähettää toimitussihteerille.

Nimimerkillä julkaistavaksi tarkoitettuun aineistoon on normaalin käytännön mukaisesti liitettävä kirjoittajan nimi, joka jää toimituksen tietoon.

AINEISTO SEURAAVAAN LEHTEEN VIIMEISTÄÄN 30.11.2000

EDITA 2000

SITOUUDU TAI ... ?

Jatkuva muutos, muutosvalmius. Joustavuus, joustaminen. Sitoutuminen ja sitouttaminen. Nämä ovat tänään työnantajan keskeisiä hokemia. Työnantajan viestintä rakentuu tämän fraseologian ympärille. Postimies ei pääse niistä eroon. Pahimmillaan ei edes unissaan.

Mutta mitä tämä tarkoittaa? Onko sillä jokin erityinen sisältö. Vai ovatko ne kuin intialaisia mantroja, hokemia, joiden tarkoituksena on saada postimiehet hypnoottiseen työhulluuteen ja uhraamaan itsensä pyhälle tulokselle.

Jatkuva muutos on työnantajamme käyttämänä pelkkä sisällyksetön hokekema. Meillä viime vuosina koettu muutoskehitys on ollut niin nopea ja sekasortoinen, ettei sitä voi selitellä käsitteillä, joilla on sisältöä. Jossakin varhaisessa vaiheessa sillä on ehkä tarkoitettu sopeutumista Postin ulkopuolisen maailman yhä nopeutuvaan muuttumiseen, mutta meillä muutoksesta on tullut pelkkä itsetarkoitus. Itsepetos ja valheellinen osoitus Postin kyvystä muutokseen liikeyrityksenä. Postin herrat ovat saattaneet käsittää alun alkaen jatkuvan muutoksen sisällön aivan väärin ja vas-

tauksena ulkoisen todellisuuden jatkuvaan muuttumiseen on ryhdytty pakon- ja pakokauhunomaisesti jatkuvasti muuttamaan Postin sisäistä todellisuutta.

Muutoksella on aina arvosisältö. Se on joko hyvä tai huono. Muutos voi olla hyvä muutoksen suunnittelijalle, mutta huono muutokseen kohteena oleville työntekijöille. Jokainen ihminen arvioi muutosta sen sisällön perusteella. Muutoksen hyväksyminen enempiä kyselemättä, sen arvosisältöä pohtimatta, on osoitus siitä muutosvalmiudesta, josta halutaan tehdä Postin keskeisiä arvoja. Se on myös osoitus älyllisestä kyvyttömyydestä.

Joustavuus on käsite, jolla on selvä sisältö. Meillä joustavuuden vaatimus kohdistuu kuitenkin ja yksinomaan työntekijöihin. Joustoja vaativa työnantaja on itse joustamaton. Vaatimus ei perustu tasa-arvoon, vaan alistamiseen. Joustava työntekijä huomaa ennen pitkää tekevänsä enemmän työtä vähemmässä ajassa, pienemmällä palkalla ja vaikeammin ennakoitavissa olosuhteissa. Työvuorojen pituudet ja sijoittelu vaihtelevat, niissä voi tapahtua muutoksia

lyhyellä varoitusajalla. Joustavuuden seurauksena työntekijän oman, Postin ulkopuolisen elämän hallinta vaikeutuu.

Sitoutuminen ja sitouttaminen (houkuttelemine sitoutumaan) ovat sanoja, jotka työnantaja on ottanut käyttöön sen jälkeen, kun on itse toimillaan tuhonnut postimiesten oman ammatin arvostuksen ja ammattilypeyden. Sen, joka oli aitoa sitoutumista ja jonka takia työ koettiin mielenkiintoisena, eikä sen suorittaminen uhannut tuhota kenenkään henkisiä, fyysisiä tai taloudellisia selviytymismahdollisuuksia.

Työnantaja on joutunut kehittämään kaikenkarvaisia menetelmiä, joilla se on yrittänyt saada kestävässä olosuhteissa työskenteleviä postimiehiä antamaan kaikkensa ja vähän enemmänkin tuottavuuden ja tehokkuuden alttarille. Nyt on uutena temppuna keksitty ”sisäinen yrittäjä”- ”sisäinen yrittäjä”. Ositetusta, normitetusta ja mitatusta työstä ”sisäiseen yrittäjyyteen”. Siinä on tämän sitouttamismenetelmän sisältö. Kun ryhdyt ”sisäiseksi yrittäjäksi” olet sitoutunut työnantajan tavoitteisiin, joustava työnantajan tarpeisiin ja muutosvalmis työnantajan suunnitelmiin. Olet tahdoton riepu ja aina hyväksikäytettävissä.

Kari Pihlaviita

Työnantaja edellyttää:

- sitoutumista
- joustavuutta
- muutosalttiutta

Me vaadimme:

- vapautta
- varmuutta
- turvallisuutta

Kesälomat ovat taas pidetty, mutta vuosilomaa on usea postilainen jakanut ja säästänyt vuoden eri puoliskoille. Näin riittää aikaa ja mahdollisuuksia tasaisemmin omille kotoisillekin harrastuksille vastapainoksi usein kiireiselle, stressaavalle työlle ja päivittäisille arkirutiineille. Elämänvoimaa ja iloisuutta on säilyttänyt myös syksyn ja tulevan talven tarpeita varten.

Postin muuttuminen ja kehittäminen jatkuvat. Pääjohtaja Jukka Alhon tehtäväksi on aavisteltu Postin saneeraamisen jatkamista ja sen pörssikuntoon saattamista lähitulevaisuuden tärkeimpänä asiana. Uusi postipalvelulaki on eduskunnan käsittelyssä. Se pitää valmistella siten, ettei Suomen Postin asema vapaassa ja avautuvassa postikilpailussa vaarannu. Kermankuorijoita varmasti riittää, jos niille suodaan mahdollisuus vuolla ja vallata Postilta asiakkaita ja markkinoita. Vastuullamme on tulevaisuudessakin kokeneen henkilöstömme työpaikkojen säilyttäminen ja toiminnan laajentaminen, vaikkapa kansainväliseksikin.

Määräaikaisten työsuhteiden määrät ovat menneet parempaan suuntaan Pasilassa, Voutilassa ja Ulkissa. Vuosi sitten työskenteli näillä työpaikoilla liki viisisataa määräaikaista työntekijää. Pasilassa oli heidän suuri lukumääränsä jäänteinä edellisiltä organisaatioilta, joita uusittiin ja muutettiin työnantajan toimesta hy-

vinkin nopeaan tahtiin. Myös uusien isojen kirjeiden lajittelukoneiden rakennustöiden ja koekäytön suorittamiseksi ja toiminnan varmistamiseksi palkattiin kirjepostiin lisää määräaikaista työntekijöitä. Samoin tehtiin Voutilan käynnistämisen ja tehtävien vakiinnuttamisten aikana. Ammattiosastomme ripeällä toiminnalla olemme saaneet vuoden aikana muutettua määräaikaistilannetta ja nyt näissä palvelussuhteissa on vain hiukan yli kaksisataa työntekijää. Neuvottelut paikallisesti jatkuvat ja tarkoituksemme on taas käydä sopimukset läpi nimi nimeltä ja katsoa onko määräaikaaisuuksille perusteita jatkossa, vai onko edellytykset saada kaikille sitä haluaville toistaiseksi voimassa olevat työsuhteet.

Ihmisten uudelleensijoittelussa työrajoitteisuuden tai tehtävien loppumisen johdosta on ilmennyt suuria vaikeuksia. Uuden työtehtävän tai sijoituspaikan löytyminen omasta, toisesta tulosyksiköstä tai Postin tytäryhtiöistä, on usein kohdannut arvaamatonta vastarintaa ja haluttomuutta työnantajan puolelta. Se ei suhtaudu näihin henkilösiirtoihin Postin kannalta ajatellen kokonaisvaltaisesti. Vastaanottavat tai vaihtoehtoiset yksiköt eivät halua sijoittaa näitä työntekijöitä. Tähän epäkohtaan olen törmännyt liian usein sijoittelutilanteissa. Olen sitä mieltä, että ihmisten uudelleensijoittelijoille, joilla on näistä asioista vastuu, tulee antaa myös valtaa sijoittaa työntekijöitä vaikka yli tulosyksikkörajo-

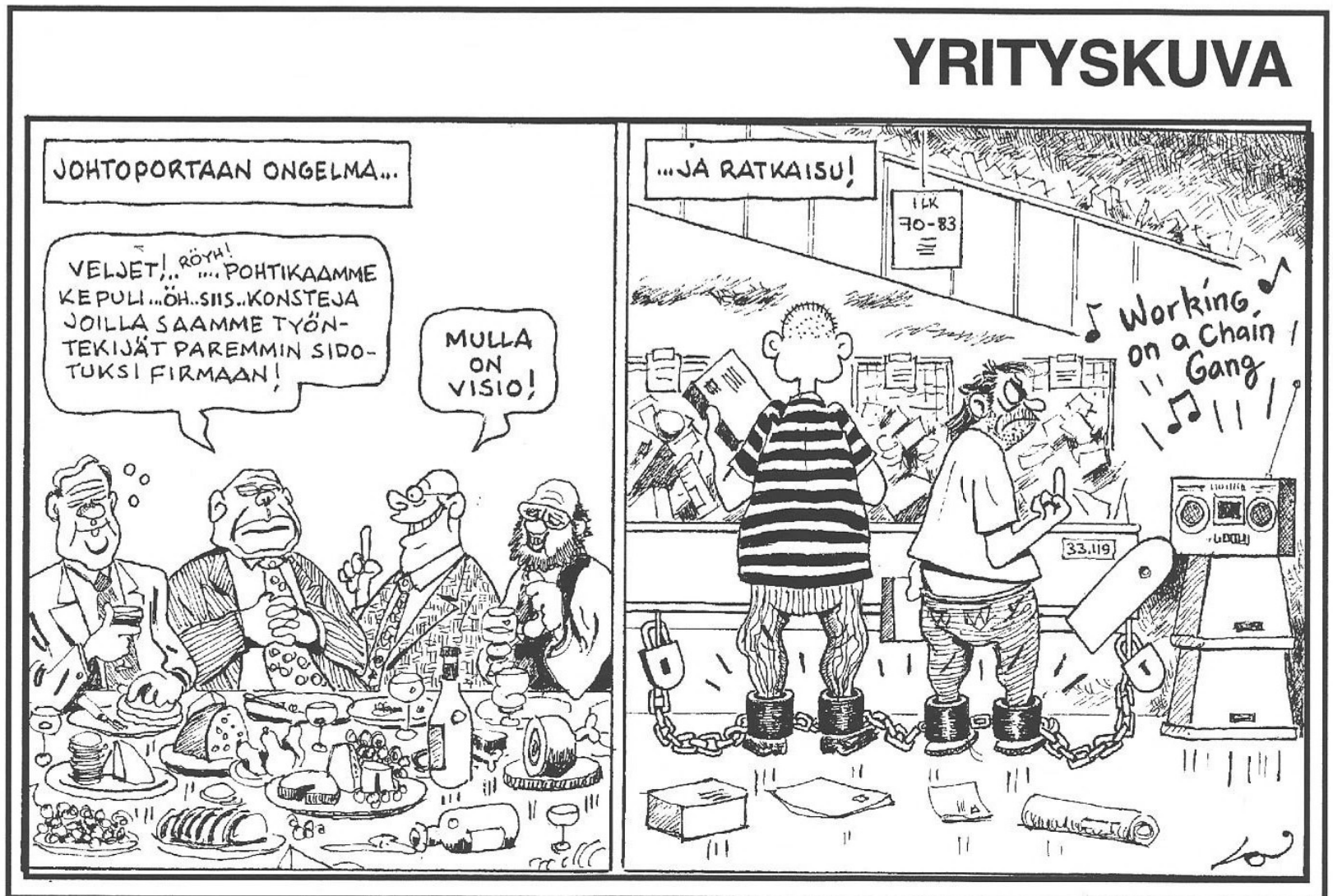
jen. Jollei näin ole, on olemassa vaara, että työnantaja käyttää tulevaisuudessa useammin näissä tapauksissa irtisanomisia ja menee yli aidan siitä mistä se on matalin, käyttäen kyseenalaisia ja jopa laittomia keinoja.

Vuoden 2001 budjetin valmistelukierros on käynnistymässä Postin työyksiköissä. Mielestäni on tärkeää, että edunvalvojamme ja luottamusmiehemme ovat tiiviisti mukana jo suunnittelukierroksilla budjetin rakentamisessa. Huomiota pitää erityisesti kiinnittää työyksiköiden riittäviin henkilöstövahvuuksiin, sijaistarpeseen (vuosilomat, sairauslomat ym. poissaolot) ja ennen kaikkea työrajoitteisten ja ikääntyvien työntekijöidemme alentuneeseen työsuoritukseen. Nämä tosiasiat tulee budjetin laadinnassa huomioida ja tunnustaa. Ellei näin tehdä, kasaantuvat yhä lisääntyvät työmäärät jo nyt paineen alla olevien työntekijöittemme niskaan. Näin ei saa tapahtua!

Tulopoliittiset neuvottelut ovat alkaneet tunnusteluilla palkansaajien keskusjärjestöjen ja valtiovallan kesken. Vaihtoehtoina on tätä kirjoittaessani, keskitetty TUPO tai liittokohtainen sopimusmalli. Keskitetyn TUPO:n toteutumisen pituudeksi on jo ehdotettu kahta, tai jopa kolmea vuotta. Syksy ja alkutalvi näyttävät kuinka neuvottelut edistyvät ja millaisiin sopimuksiin pääsemme. Nykyinen voimassaoleva sopimusmehan päättyy tammikuun lopussa, ensi vuonna.

Hannu Sojakka

YRITYSKUVA

TERVETULOA OSASTOOMME

Abdulfatah Mohamed, Andersson Kari, Ansamaa Eero, Conkini Ilaho, Dahlgren Turo, Eloufi Mustapha, Haverinen Jyrki, Holmström Sari, Honkanen Johanna, Karhu Marko, Karpinen Elina, Kekarainen Jyrki, Kekarainen Marko, Keskinen Juhani, Kettunen Merja, Kontola Kari, Kontola Mika, Korhonen Marjo, Kuusisto Jani, Laitinen Rainer, Lappalainen Esko, Lehto Sami, Leinonen Leena, Liuskanto Juha, Lukkarinen Erkki, Malinen Kaarina, Mehtonen Tuija, Mohamed Mahdi Ahmed, Mohamud Mohamed Hussein, Muhonen Johanna, Murtomäki Aila, Myrskyläinen Svetlana, Niemi Ulla, Paananen Teemu, Pasanen Jaana, Peippo Kari, Pelttonen Antti, Piekkola Kimmo, Rahikka Antti, Rajala Jouni, Riutta Jarmo, Rytkönen Aki, Rätty Tiina, Rönkä Sami, Saarenpää Tuula, Salminen Satu, Salomaa Mirja, Sihvonen Jarno, Sihvonen Juha, Sihvonen Raili, Sjölund Marika, Torppa Antti, Tulonen Johanna, Tuokko Petri, Urjo Pasi, Vakulin Denis, Vanhanen Mika, Vellonen Jouni, Väkinen Hannu.

Toivotamme uudet jäsenemme tervetulleeksi osastoomme ja mukaan sen toimintaan.

SAK on myöntänyt Kai Backmanille kultaisen ansiomerkin 3.10.2000

Jäsensihteeri
Seija Hagman

TYÖSTÄ JA VÄHÄN SUOJELUSTAKIN

■ On syksy ja työnantajamme katselee itse asettamiaan tulostavoitteita suurennuslasin läpi. Posti Oy on antanut julkisuuteen vuoden välikatsauksen. Se ei ole tavoitteiden mukainen.

On helppo arvata, että Postin johto on esittänyt vaatimuksia alemmilleen ja nuo vaatimukset valuvat sitten organisaatiota alaspäin, usein uhkailuksi ja pelotteluksi muuntuneina, kunnes ne kohtaavat pienimmänkin ruohonjuuritasolla olevan esimiehen ja solunvetäjän. Sen seurauksena työntekijät saavat ns. ruoskaa ja väistämättä sairaspöissaolotilastot kaunistuvat, mutta väärään suuntaan. Syynä on, että esimiehet purkavat pahaa oloaan ja pelkojaan työntekijöihin, jotka sitten alimpana ja vihonviimeisenä yhtiön tärkeimpänä voimavarana saavat niskaansa koko lastin. Hiostus kasvaa ja tavaksi on mm. tullut, että pöissaolot teetetään vajaalla miehityksellä ja vaikka porukka siihen uupuukin.

Joulu, Ulkin kiireisin aika, on tulossa ja ulkomaantuotannon piiristä kuuluu kummia. Tässä puljussa oloaan jo pitkään puuhasteltu suuria muutoksia. Kirjetuotannon siirtoa Pasilaan ja pakettien Voutilaan kaavailaan. Työntekijät ovat tyhjän päällä, epätietoisina huomisesta. Tällainen tilanne on perinteisesti poikinut pitkiä sairaspöissaoloja. Nyt on jo havaittu poikkeuksellisia pitkiä sairaslomia. Ei tälläkään kertaa tullut minkäänlaista poikkeusta.

Määräaikaiskuviokin siellä saatiin kerralla kuntoon, kun määräaikaiset, joiden piti olla sijaisia, lähtivät omas-

ta aloitteestaan nykimään ensimmäisinä löydettyään muualta töitä. Nyt on sitten mieletön pula henkilöstöstä. Sanoisin, että ihminen ei koskaan opi, ei ainakaan Postin herrat.

Työvoimapula on muutenkin tätä päivää, myös jakelun puolella. Jakajia puuttuu pääkaupunkialueelta jo pelkästään melkein sata, kuullun mukaan. Tällainen johtaa varmasti loppuunpalamisiin ja laadun romahkamiseen. Tietoni mukaan sairaspöissaolot ovat maksaneet vuodessa n.300 miljoonaa ja eläköityminen saman verran. Kannattaisi mielestäni työnantajan höllätä pikkasen tuota niin sanottua turboruuvia, voisi tällä keinoin tulla jotain tulosta markkojen muodossa.

Kysymys kuuluu: Kuinka paljon liikevoittoa tarvitaan lisää, että saadaan kuusisataamiljoonaa markkaa ja vielä viiden prosentin tuotolla?

Pasilan osalta ihmetyttää talon suuret linjaukset. Koneita tosin pitää tietysti uusia, mutta kun takana on aina pelkästään keskittämiset, vaikka niille ei enää löytyisi järkiperaisiä perusteita.

Rakas vanha Pasilamme, alussa niin mahtavan suuri ja autio, on jo rakennettu alakerran osalta kahteen tasoon. Työolosuhteet ovat muuttuneet radikaalisti. Täällä tuntee jo ahtaanpaikankammoa. Pitäisikö ruveta neuvottelemaan raskaan postin hallissa työskenteleville luolalisää.

Täällä kyllä näkee, että säästetään ja säästöt kohdistuvat tietysti työntekijöihin. Jostain museosta on haalittu melkein kaksikymmentä vuotta vanhat hihnat esiin, joka paikassa on roinaa ja jätettä. Mihin on hukunut

Tuttava, johon vannottiin ja sitourettiin ja vielä jopa käytettiin runsaasti rahaakin.

Raskaan postin koodauksessa on tullut ilmi tapauksia, että koodauslistaan lisätään sellaisten ihmisten nimiä, joista tiedetään, etteivät he ole tulossa töihin. Näillä kuolleilla sieluilla petetään Pokin johtoa, työsuojeluorganisaatiota, viranomaisia ja työterveyshuoltoa.

Jos huomaatte tällaista tapahtuvan, niin ottakaa HETI yhteys ts-valtuutettuun tai pääluottamusmieheen.

Työsuojelupiiri antoi vuosi sitten velvoitteen työnantajalle käyttää koodikierrossa kahta koodaajaa kohti vähintään yhtä kääntäjää. Näin ei tapahtunut ja piiristä tehtiin uusintakäynti asian johdosta 16. lokakuuta. Samana päivänä olikin palkattu kymmenisen uutta työntekijää nimenomaan aamu ja iltavuorojen koodaukseen. Vt. tuotantopäällikkö Nurmi ja Postin ts-päällikkö Kokko lupasivat, että velvoitteet hoidetaan kaikkien, myös yön vuorojen osalta kuntoon. Tätä kirjoittaessani asia on yön osalta edelleen hoitamatta.

Seuraamme tilannetta jatkossa.

Mikko Poutanen

VIIMEINEN NHPU:N JÄSENVAIHTOTAPAAMINEN

Jouni Kaiponen
luottamusmies

Pohjoismaiden pääkaupunkien postimiesunionien (NHPU) yhteistyöllä on jo vuosikymmenten perinteet ja yhtenä osana siihen on kuulunut vuosittainen jäsenvaihto. Näitä tapaamisia on järjestetty vuosittain vuorotellen kussakin jäsenmaassa. Tänä syksynä tapaamispaikkana oli Suomi ja tilaisuudet, vierailut, alustukset ja luennot pidettiin pääosin Helsingissä.

Perinne näiden tapaamisten osalta päättyy, mutta pohjoismaista yhteistyötä tullaan jatkamaan tulevaisuudessa, vaikkakin muilla tavoilla.

NHPU:n 43 jäsenvaihtotapaamiseen oli saapunut kaksi edustajaa kustakin osallistuvasta pohjoismaasta. Isännän velvollisuuksista vastasivat Helsingin ja Pasilan osastot yhdessä, jotka olivat suunnitelleet päivien ohjelman.

Aloitimme ensimmäisen päivän tutustumalla Postiliiton uusiin tiloihin, joita esitteli taloudenhoitaja **Rauno Lehojoki**. Hän kertoi vieraille myös liiton historiasta, toiminasta ja organisaatiosta. Vielä hän puhui liiton jäsenmaksuista ja siihen liittyvästä työttömyysturvasta. **Owe Olaussonia** Ruotsista kiinnosti erityisesti jäsenmaksun koostumus. Owe kertoi Ruotsin mallista, jossa jäsenmaksu on porrastettu siten, että jokaisessa tuloluokassa on kiinteä maksu. Keskusteltiin myös postialan ammattitutkinnosta. Norjan **Julia Rasmussen** ja **Erik Svenkerud** kertoivat sikäläisestä käytännöstä. Siinä uusi työntekijä saa kolmen viikon teoriakoulutuksen jälkeen sertifiointin. Teoriajakson jälkeen seuraa kahden viikon käytännön työkoulutus, jonka jälkeen työnantaja vasta päättää onko työntekijä sovelias kyseiseen työhön.

Keskiviikon, seuraavan päivän, ohjelmassa oli vierailu HKI 94:n postinjakelun tiloihin. Tuotannosuunnittelija **Knut Kroggell** kertoi ABC-järjestelmästä, sen eduista ja haitoista. Vieraat saivat tilaisuuden tutustua myös jakelun kalustoon, polkupyöriin, jakelukärryihin ja autoihin.

Matka jatkui Kiljavan opistolle, jossa meitä oli vastassa kouluttaja **Ismo Nokelainen**. Hän kertoi opiston palveluista, kurssivaihtoehdoista ja ay-koulutuksesta. Teoriaosuuden jäl-

keen tutustuimme Kiljavan tiloihin. Päivän päätteeksi osa vieraista pelasi tennistä ja osa uskaltautui saunaankin. Tanskalainen **Frank Vindig** tunnusti, ettei ollut kolmeen vuoteen päässyt käymään saunassa ja kokemus suomalaisesta saunasta oli varmaankin miellyttävä

Torstai piti sisällään vierailut Pasilaan ja Voutilaan. Pasilassa vieraat otti vastaan **C-G Henriksson** ja kertoi postituoannon ja lajittelukeskuksen toiminnasta. Keskustelu virisi mm. lähetysten kuljetusongelmista ja Logistiikan palveluudistuksesta. Esitelmän jälkeen tutustuttiin kirjepostiin ja raskaaseen tuotantoon. Kirjepostissa vieraille näytettiin mm. isojen kirjeiden lajittelukonetta ja viivakoodaushuonetta. Raskaan postin taso- ja luisutyöskentely kiinnosti kovasti.

Matka jatkui Voutilaan, Logistiikkakeskukseen. Tuotanto-päällikkö **Esa Ukonaho** kertoi kahvittelun lomassa keskuksen toiminnasta, tuotteista, tuotantoprosessista ja työmenetelmistä. Erityistä kiinnostusta vieraisissa herätti vihivau-
nujen toiminta ja koodaustyö. Myös työn ergonomiaan kiinnitettiin huomiota.

Voutilan jälkeen valmistauduttiin jäähyväisillalliselle, joka nautittiin ravintola Wanhassa Myllyssä. Siellä summattiin vierailun anti. Valitettavana pidettiin sitä, että tämä tapaaminen oli myös viimeinen jäsenvaihto. Kuitenkaan pohjoismainen yhteistyö ei tähän lopu ja yhteyttä luvattiin edelleenkin pitää. Haikein mielin jätimme jäähyväiset.

Tapaamiseen osallistuivat: Owe Olausson ja **Birgitta Berglund** Ruotsista, **Jens Hendel** ja Frank Vindig Tanskasta, Julia Rasmussen ja Erik Svenkerud Norjasta. Helsingin osastosta **Taru Alho**, Pasilasta **Jouni Kaiponen**, molemmat Suomesta. Tulkkina toimi **Jyrki Tuovinen** ja muissa tilaisuuksissa nähtiin **Hannu Sojakka**, **Juha Pöyry**, **Teuvo Pykönen**, **Mikko Poutanen** ja **Pertti Touhonen**, suomalaisia hekin.

LEMMINKÄISEN TEMPPELIÄ ETSITÄÄN NYT VOUTILASTA ?

Tässä päivänä muutamana kävelin koiraa ulkoiluttamassa Voutilan logistiikkakeskuksen lähimetsissä tai oikeammin niissä puita kasvavien saarekkeiden rippeissä, mitä lentokentän ympäristössä on enää jäljellä. Huomasin silloin erikoisen ilmiön. Metsään oli sateisen kesän aikana tullut taivaalta vesipisaroiden lisäksi myös kiviä. Nyrkin- ja päänkokoisia tuoreita murikoita näkyi maastossa siellä täällä. Paikoissa, joissa niitä ei vielä keväällä tai viime syksynä ollut. Kivet eivät yleensä itsekseen liikuskele, vaikka englantilainen luonnontutkija W. Bingley 1700-luvun lopulla selittikin niitä syntyvän mutaisista lammikoista haihtuvan veden synnyttämien pilvien sataessa.

Syy tähän erikoiseen löydökseen varmistui viereisellä kalliolla. Kivilohkareet ovat peräisin lähistön kivilouhimoilta eli räjäytyksistä ympäristöön singonneita heitteitä. Niitä ei siis pitäisi oikeastaan olla siellä mistä niitä löytyy. Vahinkoja ja virheitä räjäytyksissä aina silloin tällöin sattuu - se kuuluu osaltaan työn luonteeseen, eikä niille aina etukäteen ole tehtävissä juuri mitään. Mutta entä, kun kyseessä on tahallinen ja harkittu taloudellisen hyödyn tavoittelusta aiheutuva holtiton räjähdysaineen käyttö?

Vantaan käräjäoikeus tuomitsi 29. syyskuuta 2000 rakennusliike Lemminkäinen Oyj:n menettämään työturvallisuusrikoksella talven 1997 ja kesän 1998 aikana koituneen taloudellisen hyödyn. Valtiolle maksettavaksi koituu oikeuden päätöksen mukaan 150 000 markkaa, mikä on ennätysmäinen summa menettämisseuraamuksena työsuojelelurikkomuksesta. Kysymyksessä ei kuitenkaan ole varsinainen sakko, vaan rangaistussumma, joka määräytyy yrityksen laiminlyönnillä saaman rahallisen hyödyn perusteella.

Tapahtumat saivat alkunsa, kun syksyllä 1998 Uudenmaan työsuojelelupiirin

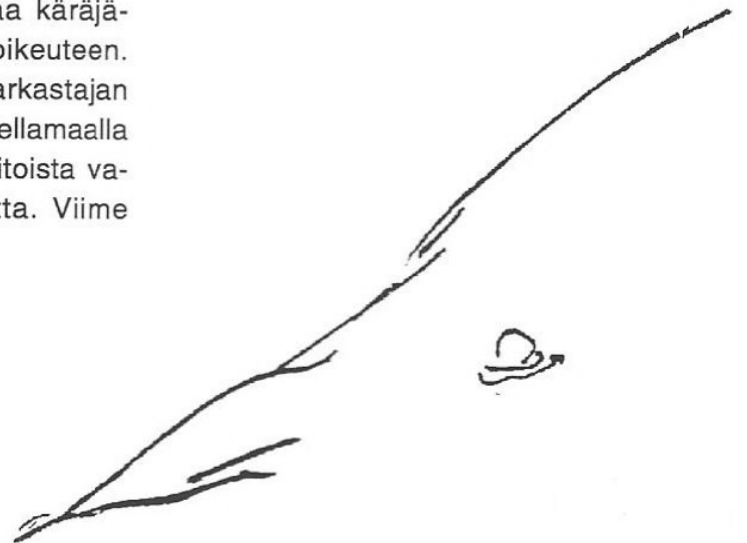
tarkastuksessa havaittiin, että silloisen Postin pakettikeskuksen rakennustyömaan välittömässä ympäristössä tehtiin avolouhintaa ns. patruonoimattomalla räjähdysaineella eli irtotavaralla, jota pannottaessa kaadetaan säkistä suoraan porausreikään. Räjäytystöiden työturvallisuusmääräyksissä kielletään kyseisen menetelmän käyttö asutulla alueella, jollaiseksi katsotaan myös rakennustyömaa. Lemminkäinen toimi silloin Voutilassa Lohja Ruduksen alihankkijana ja laskutti toimeksiantajaltaan asutun alueen louhintamaksut, vaikka käytti siis asumattoman alueen räjäytystekniikkaa ja samalla halvempaa räjähdysainetta.

Oikeudessa Lemminkäisen puolustus oli, ettei Postin rakennustyömaa ollut asuttu tai alue, jossa ihmisiä tavallisesti oleskelee, koska rakennustyömaan työntekijät siirrettiin yli 200 metriä kauemmaksi louhintakohdasta räjäytysten ajaksi. Lemminkäisen louhinnan työpäällikkö Ismo Kivimäen mielestä oikeudessa todistettiin aukottomasti, ettei kenenkään henkeä tai terveyttä vaarannettu näin meneteltäessä. Lemminkäisen työnjohtajan ja työpäällikkö Kivimäen katsottiin myös syyllistyneen työturvallisuusrikokseen, mutta heidät jätettiin rangaistukseen tuomitsematta, koska kyseiset lainkohdat ovat käräjäoikeuden mielestä sisällöltään epäselvät. Lemminkäinen aikoo valittaa käräjäoikeuden päätöksestä hovioikeuteen. Työsuojelelupiirin työsuojelelutarkastajan Timo Pinomäen mukaan Uudellamaalla on tänä vuonna ollut jo yksitoista vakavaa räjäytysonnettomuutta. Viime

vuonna vastaava luku oli yhdeksän. Pinomäki laskee vakavaksi räjäytysonnettomuudeksi sellaisen, jossa kiviä on räjäytyksessä sinkoillut hallitsemattomasti. Vakavin Pinomäen tietoon tullut tapaus sattui vuonna 1998 Helsinki-Vantaan lentokentän kolmannen kiitoradan työmaalla, kun yli tonnin painoinen kivenlohkare lensi 300 metriä toimistotaloon. Kukaan ei onneksi osunut kohdalle.

Näitä hallitsemattomia räjäytyksiä sattuu siis Voutilassa edelleen, mistä ovat osoituksena metsässä näkemäni lohkarit. Paikka on nimeltään Osumapuisto (sic!).

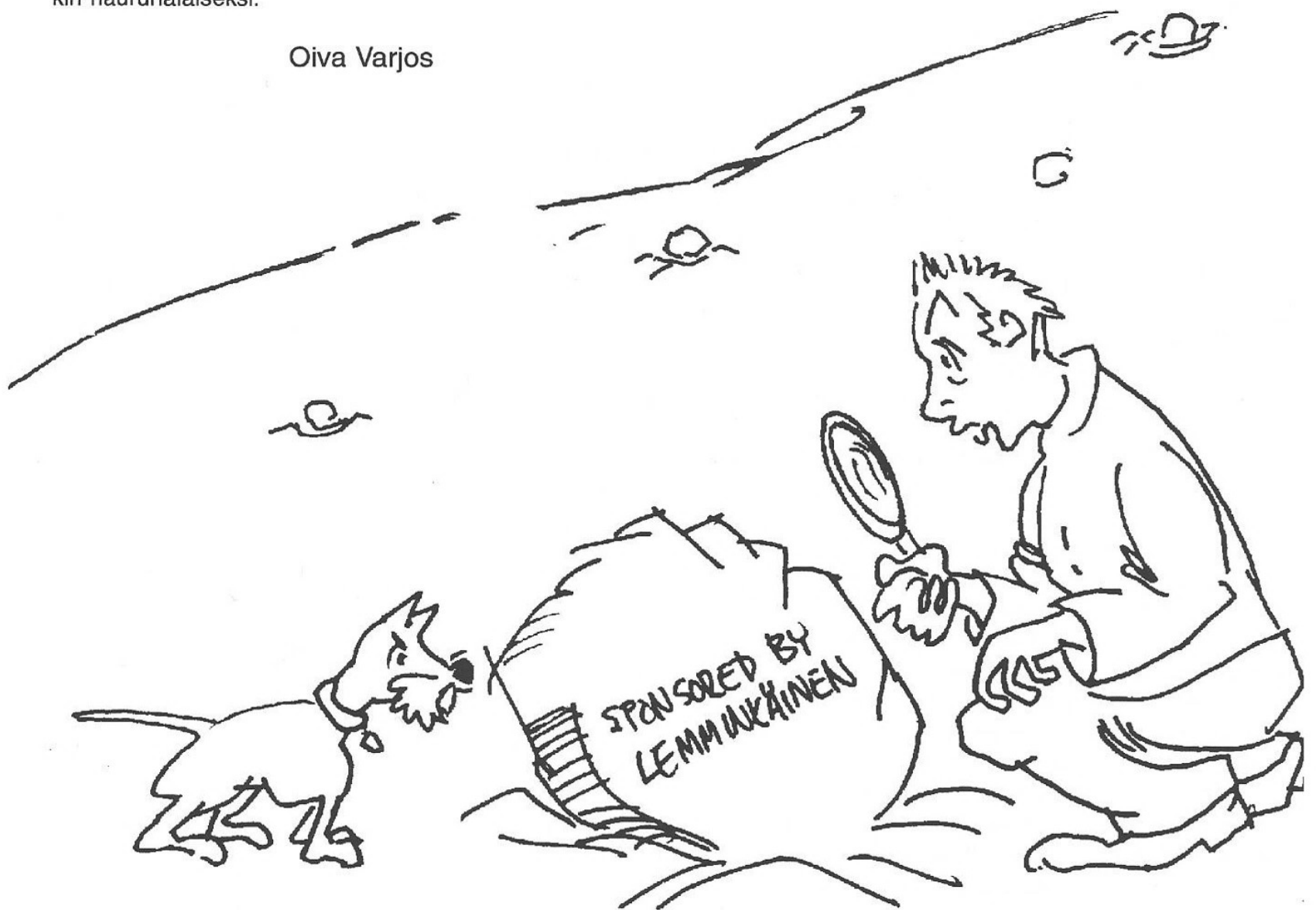
Kehä III:n viereisten louhintatyömaiden ympäristö Vantaalla on aluetta, jossa liikkuminen voi koitua terveydelle vaaraksi. Mielenkiintoista on, kuinka ilmailuhallitus mahtaisi suhtautua asiaan kuullessaan, että lentokoneiden kiitoradan päässä ja sen lähistöllä ammutaan kiviä taivaalle. Lentoturvallisuus saattaa olla Helsinki-Vantaan lentokentällä uhattuna niin kauan kuin louhintaa alueella jatketaan. Lemminkäisen tapaus on esimerkki siitä, kuinka taloudellisten etujen tavoittelu ajaa säädösten ja määräysten ohi. Tulostavuu ja kiire

pakottavat kiertämään vähintäänkin kyseenalaisilla menetelmillä voimassa olevat lait ja asetukset.

Edellisen kerran Lemminkäinen luopui tekemästä kyseenalaisia räjäytyksiä Sipoon alueella. Entinen Suomenlinnan opas ja sittemmin Intian Goan matkaaja Ior Bock sepitteli kaiketi jonkin enemmän tai vähemmän kielletyn aineen aiheuttamassa pilvessä tarinan, jonka mukaan hän itse oli kalevalaisen mytologian Lemminkäisen palvojien ja samalla itse muinaisjumalan viimeinen jälkeläinen. Sipoossa Bockin suvun mailla sijaitsevan kalliojyrkänteän alaosan luolamaisissa uumenissa sijaitisi hänen mukaansa Lemminkäiselle pyhitetty temppele aarteineen. Tapauksen saaman huomion innoittamana Lemminkäinen Oy lähti silloin sponsoroimaan "temppelein" kaivauksia. Siinä vaiheessa, kun kaivauksissa olisi pitänyt alkaa seurata kulkuaukkoa kallion läpi porauksilla ja räjäytyksillä, katsoi yritys joutuvansa niin menetellessään vähintäänkin naurunalaiseksi.

Oiva Varjos

POSTILAISIA PASILASSA

*...ennen oli miehet rautaa...
...hyllyt oli puuta, hii'ohoi...
... nyt on miehet puuta, hyllyt ovat rautaa hii'ohoi...*

Pasilan postitehtaan henkilöstö on koostunut monien eri ammattiosastojen jäsenistä. Kaksi pääryhmää oli virkamiesaikana varsinaiset virkamiehet ja postimiehet. Historiallisesti tämän jaon taustalla oli se, että yleensä keskikoulun käyneistä tuli virkamiehiä ja kansakoulun käyneistä tuli postimiehiä. Virkamiehet kuuluivat Postin Virkamiesliittoon ja postimiehet Postiliittoon. Postimiehet kuuluivat useaan Helsingissä toimivaan ammattiosastoon. Suurin osa postimiehistä kuului Postiliiton Helsingin osastoon, mutta Pasilassa työskenteli myös Töölön ja Sanomalehtiosaston jäseniä.

Helsingin osastoon kuuluivat postinkantajat, ennen kannettiin postia, nykyisinhan sitä jaetaan, sekä vuorotyötä tekevät postinkäsittelijät. Tästä seurasi ristiriitoja, kun postinkantajat valittivat, ettei kokouksissa muusta puhuta, kuin vuorotyöläisten asioista ja postinkäsittelijät vuorostaan valittivat, että kokouksissa vain kannetaan postia. Siksi Pasilan postimiehet päättivät perustaa oman ammattiosastonsa. Sen nimeksi tuli Postiliiton Pasilan osasto no. 151 ry. Käytännössä perustaminen tapahtui muuttamalla Sanomalehtiosaston nimi Pasilan osastoksi, johon kuuluivat sitten kaikki Pasilassa työtään tekevät postimiehet.

Kaikki ja erityisesti Helsingin osasto, eivät katsoneet hyvällä Pasilan porukan eroamista. Rikas Helsingin osasto ei antanut penniäkään Pasilan osaston pesämunaksi, vaikka pasilalaiset olivat vuosia maksaneet jäsenmaksunsa Helsingin osastolle ja kartuttaneet sen omaisuutta mm. vuorotyöllään. Postiliitto ei ole koskaan hyväksynyt periaatetta, ettei vuorotyöläisistä perittäisi jäsenmaksua. Perusteena on ollut vuorotyöläisten suuri merkitys liiton tuloille.

Myös muissa liitoissa on tällainen käytäntö, eikä siinä mitään, mutta liiton pitää tuntea myös jonkinlaista "tulosvastuuta" jäsenistölleen. Mutta Pasilan osasto on pärjännyt ja pärjää edelleenkin omillaan.

Pasilan osaston ensimmäinen toimikunnan kokous pidettiin 11.7.1985 uimahallin neuvotteluhuoneessa. Se on paikka, jossa osasto tekee edelleenkin tärkeimmät päätöksensä. Alkuaikoina nämä päätökset olivat joskus hikisen työn takana, sillä puoluepolitiikalla oli takavuosina oma asemansa Pasilasakin, mutta nopeasti opittiin kaikkien osapuolten välisen hyvän yhteistyön merkitys.

Pasilan osaston etuina ovat olleet Pasilan päätoimiset pääluottamusmies ja työsuojeluvaltuutettu. Olemme saaneet työnantajalta osaston käyttöön toimitilat. Etuna on ollut kaikkien osaston jäsenten pitkään jatkunut työskentely saman katon alla. Nyt tilanne on Voutilan, Ulkin ja Printmailin takia taas erilainen.

Pasilan suurin työsasto on kirjeposti, jossa on ollut noin kuusisataa työntekijää ja jotka vielä 80-luvun lopussa koostuivat 27:stä eri kansallisuudesta. Itse olin Pasilan kirjepostissa aina 80-luvun lopulle asti päätoimisena työpöytätyöntekijänä. Meitä oli kirjepostissa kolme, meikäläisen lisäksi Rasikosken Harri ja Öhmanin Juha hoitivat uusien työntekijöiden kouluttamisen. Koulutettavia myös riitti, sillä vuosittain koulutimme keskimäärin kolmesta, kolmeen ja puoleen sataa uutta ihmistä kone- ja manuaalilajitteluun. Vedimme myös esittelykierroksia erilaisille ryhmille. Lyhin kierros Pasilassa kesti varttitunnin ja se oli

jouluapulaisille tarkoitettu. Pisin kierros kesti parisen tuntia, kun ryhmänä oli työterveyshoitajiksi opiskelevia neito-kaisia.

Kerran eräs osa-aika-apulainen kysyi minulta, että: "Mihin nuo kirjeet oikein menee"? Ensimmäinen ajatukseni, jota en tietenkään sanonut ääneen oli: "Mitä helvettiä se sinulle kuuluu". Tapaus pisti kuitenkin miettimään. Täytyyhän työntekijän tuntea työprosessin kokonaisuus, ymmärtääkseen oman työnsä merkityksen siinä. Erityisesti postimiesten osaamisen suhteen työnantajalla näyttää olevan tämä "mitä helvettiä se sinulle kuuluu" asenne, sillä nykyinen postimiesten ammattitaito on todella subjektiivisella tasolla. Harvassa ovat postimiehet, jotka tuntevat edes päällisin puolin postin läpimenoprosesseja.

Työskentelen vieläkin Pasilassa Postin Osoitehuollossa, joka on kylläkin Itä-Pasilan puolella. Täytin kesäkuussa kuusikymmentä vuotta ja haluan vielä tässä kiittää Pasilan osastoa, jonka aloitteesta SAK myönsi minulle kultaisen ansiomerkkinsä.

Olen sitä mieltä, että kokenutta ja ay-liikkeen periaatteita tuntevaa väkeä tarvitaan, sillä luottamustehtävissä toimiva henkilö joutuu ratkomaan vaikeitakin ongelmia. Käytännön tehtävissä kertyy ajan myötä hyvää sosiaalista osaamista, eikä edunvalvontaa tehdä vain kirjoituspöydän tai mikron takana, vaan ihmisten, liiton jäsenten keskuudessa.

Reijo "Reiska" Kaiponen
postmaster@Reiska.pp.fi
<http://personal.eunet.fi/pp/reiska>

TEUVO PYKÖNEN

VIIMEINEN NHPU:N KONGRESSI

Neljäskymmeneskolmas Pohjoismaiden pääkaupunkien postimiesosastojen (NHPU) kongressi pidettiin Tukholmassa 23.-24.8.00. Kokoukseen osallistuivat puheenjohtajana ja sihteerinä Berit Bingert sekä Micke Täll ja Christer Rydh Tukholmasta. Oslosta olivat Gerd Quihals ja Erik Andresen sekä Kööpenhaminasta Jens Bendsen ja Johnny Madsen. Helsingin osaston edustajana oli puheenjohtaja Juha Pöyry ja Pasilasta minä. Virkeänä tulkkina toimi Anne Ch. Pålson. Kongressissa kukin maa perinteisesti esitti maaraportit ja ohjelmaan kuului ulkopuolisia alustuksia sekä vierailu Årstan postiterminaaliin.

Kansainvälistyminen

Ruotsin SEKO-liitosta Stellan Matson kertoi kansainvälistymiskehityksestä. Merkittävät Postit haluavat olla monikansallisia yrityksiä niin kirje- logistiikka- kuin verkkokauppa-alueellakin. Uhkana on Euroopassa noin puolen miljoonan työpaikan menetys Posteissa. EU:n sisäisessä ns. sosiaalikeskustelussa työntekijäliittojen ja työnantajien välillä on vaikeuksia. Tämä heijastuu myös kansainvälisen UNI-järjestön (=Union Network International) eurooppalaiseen työntekijäliittojen työhön. Työnantajapuoli on eurooppatasolla hajalla.

Esimerkkinä muuttuneesta tilanteesta Matson kertoi, että Ruotsissa oli aie perustaa korvausrahasto Postiin kannattamattomien syrjäseutujen palveluiden tukemiseen valtion kassasta. Yllättäen kävikin niin, että Posti ei halunnut tätä, koska olisi joutunut paljastamaan tietoja yksikköhinnostaan kilpailijoille. Kirjekilpailussa suurissa kaupungeissa (Tukholma, Göteborg, Malmö) Englannin Postin omistama CityMail ei myöskään halunnut korvausrahastoa kilpailuyistä - eikä sen työntekijäjärjestökään, johon SEKO tekee sopimukset. SEKO-Post jäi yksin. Toisaalta korvausrahaston syntyminen olisi vaikuttanut EU:n postidirektiivin varattujen palveluiden supistumiseen. Ylipäätään ilmeisesti postidirektiiviin ehkä vuoden 2003 alusta jää vain 50 gramman kirje Postien monopoliksi. Toisaalta eurooppalaisten postien yksityistäminen -erityisesti Saksan Postin pörssiytyminen tämän vuoden marraskuussa muuttaa koko tilannetta. Tiukemmaksi tulee myös sisäinen postien talous, jossa vaaditaan, ettei kirje saa subventoida logistiikkaa. Saksan Posti on jo EU-oi-

keudessa asiasta. Totaali kilpailun vapauttaminen koko Euroopassa tapahtunee 2005 tai -07 riippuen kehityksestä. Ison Britannian tavoitteena on Matsonin mukaan tehdä vapauttaminen niin hitaasti, että kirje ehtii hävitä markkinoilta.

Mikä sitten on työntekijäliittojen vastaus kehitykseen? Konserniliitot ovat mahdollisia tulevaisuudessa. Keskustelussa kysyttiin Stellanilta olisiko maiden välinen yhteinen Postiliitto mahdollista, johon hän vastasi: ei! Yrityskohtaisten liittojen sijaan tulisi saada koko postialaa käsittäviä liittoja, jotka sitten tekisivät yhteistyötä keskenään. Ongelma on myös miten kilpailevien yritysten työntekijöille saataisiin samat sopimukset eri maissa, jolloin kilpailu työehdoilla loppuisi. Esimerkiksi Ruotsin SEKO on saanut CityMailin työntekijöille paremmat alkupalkat kuin Postissa, sillä työntekijäpula vaivaa suurkaupungeissa.

UNI-tason Eurooppayhteistyölle on asetettu seuraavia haasteita. Ensinnäkin tasa-arvokysymykset nousevat esiin niin sukupuolen kuin etnisyydenkin osalta. Toisaalta koulutuskysymykset tulevat olemaan keskeisiä. Miten postiala saadaan houkuttelevaksi työn raskauden ja yksitoikkoisuuden takia? Ja myös miten irtisanottavat postilaiset pärjäävät työmarkkinoilla tulevaisuudessa, sillä uudelleensijoituspaikkoja ei tule riittämään. Uuden tekniikan haasteisiin on vastattava. Koulutuksessa on huomioitava mm. johtamisjärjestelmät ja markkinointi. Kehitettävä on myös alalle tuleville koulutuspaikkoja ja tutkintoja.

Näihin haasteisiin voidaan vastata vain ns. pyöreän pöydän keskusteluilla, joihin osallistuvat niin työnantajat, työntekijät kuin poliitikotkin. Näin on mene-

telty telealalla. Yksi alue olisi Pohjoismaat ja muut Keski- ja Etelä-Eurooppa. Tarkoitus olisi sitten vetää tasot yhteen eurooppatasoiseksi. Pohjoismaissa NPU (liittotason pohjoismainen yhteistyö) voisi järjestää seminaarin aiheesta ja kehittää yhteisesti työnantajan kanssa vaikka EU-rahaa saavan työntekijöiden kehittämisprojektin. Lähinnä Suomen ja Ruotsin Postit Matson epäili hankaliksi yhteistyökumppaneiksi. Samoin satikutia sai myös suomalainen Postiliitto, joka kyllä lähettää edustajia konferensseihin, muttei osallistu UNI:n työryhmien työhön lainkaan.

PNL - pohjoismainen paketti-yhtiö

PNL:n henkilöstöpäällikkö Gunilla Wård kertoi yhtiön tilasta ja tulevaisuudesta. PNL on Ruotsin, Norjan ja Tanskan Postien omistama logistiikkayhtiö. Suomi jäi yhtiöstä pois viime marraskuussa. Yhtiö on saanut ensimmäiset pakettinsa, kun Ruotsi 1.7. siirsi ulkomaan yrityspakettinsa PNL:lle. Syyskuun alusta Tanska ja Norja tekivät samoin. Yhtiö pyrkii miljardin SEK:n liikevaihtoon tänä vuonna. Sillä on tällä hetkellä 51 työntekijää, joista 6-8 henkilön sivukonttorit Kööpenhaminassa ja Oslolla. Pääkonttori on Brommassa. Työllistettyjen tarkoituksena on toimia myynnin asiakastukena. Keskeistä on brandin luominen, tuotekehitys ja kehittää tietojärjestelmiä. Yrityksellä on ollut erinomaisia vaikeuksia rekrytoinnissa, mm.

pääjohtaja lähti Ruotsin rautateille. Samoin monikielisyys ja -kulttuurisuus tuottaa ongelmia. Työnantajaliittoon on jo järjestäytytty Ruotsissa ja Norjassa neuvottelut on kesken. Wård esitti, että ruotsalaisten tavoitteena on Pohjolan oman logistiikkayhtiö, jossa käsitellään kaikki paketit. Keskustelussa ilmeni, että kirjekin pitäisi saada joskus samaan yhtiöön. Keskusteluissa sivuttiin sitä, onko UQCC tuleva kirjeen PNL? Suunnitteilla on sivukonttorin avaaminen myös Suomessa ja toive elää, että Suomikin palaisi takaisin PNL:ään. En viitsinyt kommentoida osaltani asiaa.

Tanska

Kööpenhaminan osaston puheenjohtaja Jens Bendsen esitteli liittoaan muuttuvassa tilanteessa. Postin työntekijät ovat uudelleenorganisoitumassa. LO:hon (suomalaista SAK:ta vastaava) kuuluva järjestö SiD:n alaisuudessa on mm. 110 000 työntekijää järjestävä liittokokonaisuus, johon julkisen alan ja rakennusalan työntekijät järjestäytyvät. Sen alla ovat Postin 20 000 työntekijää, joita Kööpenhaminassa on 6 000. Ammattiosastoissa on kaikkien

em. alojen työntekijät puutarhureita myöten. Joissain osastoissa postilaisilla on enemmistö. Jäsenäänestys uudesta organisaatiosta suoritetaan 27.9. tänä vuonna.

Varapuheenjohtaja Johnny Madsen kertoi jakelusta. Kantajan repussa on 53% pieniä kirjeitä. Näistä koneet lajittelevat reittitasolle kantojärjestykseen koko maassa 70% ja tavoite on 85%. Kantajan työaika on 7 tuntia 24 minuuttia, johon sisältyy puolen tunnin ruokatauko. Jakomatkalla suoritettavien skannausten määrää on vähennetty neljään viiteen, kun ennen jakaja pyyhki kapulallaan rapuissa olleita viivakoodeja jopa 50 kertaa.

Osakeyhtiöittäminen uhkaa Tanskasakin. Erityisesti logistiikassa PNL:n takia. Toisaalta valtion virkamiehillä on hyvä turva, jos vähintään 25% Postista yksityistetään. Tuolloin 13 000 virkamiehelle on heidän erotessaan maksettava kolmen vuoden palkka kerralla ja eläke

huolimatta palveluvuosista. Tämä maksaisi 6,2 miljardia kruunua. Tietenkin työvoima tarvittaisiin takaisin, joten lottopotti vanhoille virkamiehille, joita kyläkään ei ole enää palkattu vuosiin, sillä työsuhde on vallitseva nykytila.

Tanskalaiset eivät osanneet vastata pohjoismaiden Postien UQCC-projektin vaikutuksiin. Projektissa on tarkoitus kehittää kirjelijittelua Pohjoismaissa. Ruotsista on siirtymässä viisi henkilöä Kööpenhaminaan kirjelijitteluun, kun ensi vuoden alusta ns. postaalisesti pieniin maailman maihin lähtevät kirjeet Pohjoismaista lajitellaan Tanskassa. Norjalaisilta vähenee 23 henkilötyövuotta uudistuksessa.

Norja

Puheenjohtaja Quihals kertoi, että yhdistynyt työntekijä- ja toimihenkilöliitto on saanut nimiritinsä ratkaistua ja liiton nimi on: Norjan Posti- ja Viestintäliitto. Yhteistyö aloitettiin heti yhteisillä kesäpäivillä kongressin jälkeen. Uudessa Oslon alueen järjestössä on 8 000 jäsentä.

Norjan Postiin tuli 1.4.00 uusi johtaja, joka esitteli 5.4.00 uuden organisaation. 30 000 työntekijästä vähennetään 5 000 kahden vuoden aikana luopumalla postikonttoreista ja saneeramalla tuki- ja hallintotehtäviä. Terminaaleja supistetaan aikanaan olleesta 50:sta 18:een. Kun Linjegods-kauppa meni nurin, niin kuljetuksen on päästävä kahdessa vuodessa voitolliseksi tai se vapautetaan kilpailulle tai myydään. Uusien lajittelukoneiden hankinnassa on epäröintiä, sillä ne ovat niin tehokkaita, ettei kapasiteetille ole käyttöä kuin osaksi aikaa.

Varapuheenjohtaja Erik Andresen kertoi jakelusta. Mitoitusjärjestelmästä luopumisen jälkeen kiinteään työaikaan siirryttyä ovat ylityöt edelleen kasvaneet, jopa ylittävät lain enimmäismäärät. Työnjohtoa on vähennetty parissa vuodessa puolet. Lauantaijakelu -kokeilu jatkuu, muttei Oslon alueelle saada henkilökuntaa. Työmenetelmiä myös kehitetään. Osoitteellinen kirje on vähentynyt parin prosentin verran, mutta

osoitteettomat kasvaneet neljä prosenttia. Mainoksille on keskitetysti kimpuskone kirjakeskuksessa. Perusteilla on oma osoitteettomien jakeluun viikonloppuisin keskittyvä yhtiö, jonka tarkoitus ei ole kilpailla Postin vaan ulkopuolisten kanssa. Se aloittaa toimintansa ensi vuoden alussa ja saa avaimet ja valmiit reitit Postilta omalle henkilöstölleen. Uuden yhtiön työntekijöiden peruspalkka on n. 80 kruunua tunnissa. Tavoitteena yritysasiakkaille on keskitää palveluja siten, että vain yksi jakelu olisi päivässä, jolloin logistiikkatuotteetkin jaettaisiin samalla. Iltapalvelua on myös tarkoitus kehittää yksityisille jakamalla mm. verkkokaupan tuotteita, ruokaa ja lääkkeitä.

Ruotsi

Yrityskomitean jäsen Christer Rydh kertoi SEKO-liiton uudelleenorganisoinnista. Postilaiset ovat vain osa ammattiosastorakennetta mm. rautatieläisten, maanalaisen kuljettajien jne. kanssa, joten tämä oli syynä ruotsalaisten irtaantumiseen NHPU-toiminnasta - ei ollut enää luonnollista ammattiosastoa, joka jatkaisi yhteistyötä nimenomaan ammattiosastona.

SEKOssa on kuitenkin edelleen neuvotteluorganisaatio, jossa Postin konsernitasoa vastaan on konsernikomitea ja liiketoimintaryhmiä vastaan yrityskomitea. Työpaikoilla on klubit (91 kpl) paikallisia työnantajia vastaan.

Suurista muutoksista tiedettiin tuolloin, että 1.4.01 tulee uusi organisaatio ja 1.1.01 Postgiro myydään. Palvelupisteitä tulisi 1800 ja konttoriverkko saneerattaisiin parissa vuodessa, siten että 6 000 työntekijää olisi vaakalaudalla. Tässä on perimmäisenä syynä Postin ja Nordbankenin yhteistyön loppuminen. Kongressin jälkeisenä päivänä Posti ilmoitti, että se lakkauttaa kaikki 900 konttoriaan ja 5 000 ihmistä menettää työpaikan. Aluejohtajien on tehtävä parissa kuukaudessa suunnitelma, miten verkosto toimii 1.4.01 lukien. Palvelupisteet siirrettäisiin elintarvikemyymälöiden ja bensa-asemien yhteyteen. Toisaalta ns. yritysposteja jäisi tar-

peen mukaan. Saneerausta varten on perustettu jo aiemmin Posten Futurum, jossa irtisanoutuvat voivat etsiä töitä tai kehitellä liikeideoita itselleen. Maksimissaan irtisanoutuva voi saada 18 kuukauden palkan ilman työntekovelvoitetta.

Jakelussa on joustava työaika ja 38 tuntia viikossa. Palvelutasona on posti yrityksille klo 11.30 ja yksityisasiakkaille klo 13 mennessä. Ruotsissa on myös kiinteä työaika ilman mittajärjestelmää. Osa-aikaistamisesta käytiin viime kesänä keskustelu, mutta se loppui lyhyeen varsinkin kun suurkaupungeissa on työvoimapula.

Kirjelajitteluterminaalin klubin puheenjohtaja Micke Täll kertoi käsittelystä. Suurin uudistus tulee olemaan erotetun kirjeverkon ja logistiikan tuleva yhteistyö ainakin kuljetuksissa. Terminaaleja on 12. Tukholman seudulla on n. 1 000 henkilön Årsta, 700 henkilön Tomteboda ja Arlandan terminaali, josta viimeiset kirjeet menevät lennoilla. Suuri ongelma on määräaikaisten runsaus.

Årsta

Vierailimme Årstan kirjelijitteluterminaalissa. Siellä työskennellään ilta-aamukierrossa ja yövuoro on omansa. Osa-aikaiset ovat iltaisin neljästä kuuteen tuntiin. Kirjeitä saapuu 2,8 miljoonaa päivässä ja omalle alueelle lajitellaan 1,5 miljoonaa vuorokaudessa. Omalla alueella on 540 000 kotitaloutta, 86 000 yritystä ja 2 300 kirjelaatikkoa. Årsta sijaitsee teollisuusalueella, jonne on tultava maanlaisella ja bussilla. Julkista liikennettä toivottaisiin paremmaksi.

Terminaali on varsin koneistettu. Kolme robottia purkavat kuljetusyksiköistä laatikot kuljetinlinjoille, joita on kolme kilometriä. Kaksi rumpuselvityskonetta lajittelevat koon mukaan ja leimaavat laatikkotyhjennyksistä tulevat lähetykset kuljetettavaksi suoraan karkealajittelukoneille ja sieltä hienolajittelukoneille. Kimppulajittelukoneella lähetykset koodataan suoraan puolikkaisiin behälareihin ja säkkeihin 190 suuntaan. Sä-

kit ja suuret lähetykset lajitellaan käsin hihnalta. Valmiit laatikot taas 11 lastausrobotia pinoavat kuljetusyksiköihin. Karkealajittelukoneet (5 kpl) lajittelevat C5 kokoon asti, hienolajittelukoneet (7 kpl) lajittelevat 295 suuntaan ja isojen kirjeiden lajittelukoneet (3 kpl) 200 suuntaan. Manulajittelua ja videokoodausta on pienessä määrin sekä pienille että isoille kirjeille. Årstassa on myös vastaanotto-, arvo-, yritys- ja e-postiyksikkönsä sekä tietenkin oma laituri jätteille.

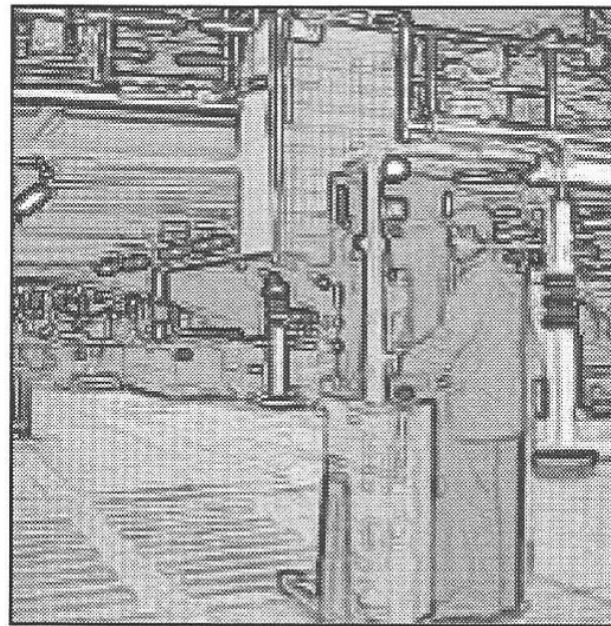
Tukholman keskustasta Klaran lajittelukeskuksen siirryttyä uudelleenrakennettuun Årstaan oli paljon ongelmia. Oppaanamme toiminut klubin sihteeri Owe Olausson kertoi mm. että vasta nyt kiinnitetään huomiota 250 kuntoutusta tarvitsevaan työntekijään. Keskiikä keskuksessa on yli 45 vuotta. Ongelma kuntoutusrahojen puutteesta on Ruotsissa yleinen, sillä valtion budjetitirahat olivat jo loppuneet tältä vuodelta. Sattumalta ohikävellyt terminaalin johtaja Alf Friman oli juuri huolestunut hätäuloskäytien sijoituksesta - muuten heppu vaikutti luontevalta kuten pohjoismaiset johtajat yleensä.

Årsta vaikutti varsin tilavalta ja sosiaalitalat hienoilta mm. ruokala. Tupakoitsijatkin oli huomioitu. Toisaalta niin purku- kuin lastauslaituritkin kuuleman mu-

kaan puskevat tuulta ja lunta sisään, kun ei ole tehty tuulikaappeja eikä väliseiniä. Rakennussuunnitelmia Årstassa riittää. Kokoaikaisen työntekijän keskipalkka on n.16 500 SEK.

Yhteistyö jatkossa

Varsinaisessa kokoussosuudessa todettiin, että NHPU -yhteistyö varsinaisesti loppuu syyskuun alun jäsenvaihtoon Helsingissä. Samalla kuitenkin päätettiin vaihtaa sähköpostiosoitteet niin jakelun kuin käsittelynsä yhteishenkilöille eri maissa. Siirryttiin välittömään yhteistoimintaan. Sovittiin myös, että eri maiden aloitteesta voidaan järjestää teemaseminaareja sovituista aiheista, joihin kutsutaan halukkaat osallistujat. Jäsenistön suoraa tutustumisvierailuja eri maihin myös paikallisesti tuetaan. Voi siis todeta, että vaikka 43 vuotta kestänyt yhteistyö ns. virallisesti päättyy niin on siirrytty uuden tason yhteistyöhön, jossa ei tarvitse vuotta odottaa, että voisi jotain asiaa kysyä tai tarkistaa. Luonnollisesti luottamuksellisen yhteistyön syntyminen vaatii myös henkilökohtaisia tapaamisia. Vanhan kuolema on uuden alku.

Postin toimitusjohtaja Jukka Alho on ilmoittanut, ettei hän aja Postia pörssiin. Postin on kuitenkin oltava listautumiskunnossa. Omistajan tahto sitten on eri asia. Mikä lie on omistajan tahto? Tässä tapauksessa kansa ei ole omistaja, vaan liikenne- ja viestintäministeriö (ent. liikenneministeriö). Ministeriö tilasi vuoden alussa tutkimuksen LTT-Tutkimus Oy:ltä. Tutkimus on mielenkiintoinen siksi, että eduskunta käsittelee parhaillaan uutta postipalvelulakia ja EU:n postidirektiivin muutoksia.

Tutkimus

Mainittu tutkimus on nimeltään Postikilpailun laajenemisen taloudelliset vaikutukset (Liikenneministeriö. Julkaisuja 31/2000, HKI 2000, Edita). Siinä tutkitaan, miten 1. ja 2. luokan kirjeiden sekä osoitteellisten joukkokirjeiden tulevaisuudessa käy. Taustaksi esitellään Suomen Posti Oy:n kehitystä, markkinaosuuksia, tuotantorakennetta, kustannusrakennetta sekä kilpailunäkymiä ja sähköisten viestipalveluiden kehitystä. Kilpailusta ja omistamisesta otetaan esimerkiksi EU:n näkymät sekä Hollannin postin ja Ruotsin postin tilanne. Lopuksi arvioidaan, miten postikilpailun avautuminen vaikuttaa postitoimialan tuotantoon, hintatasoon, yritysraakenteisiin ja julkiseen talouteen. Pohditaan myös sitä, syntykö kilpailua ja pitääkö kilpailua säännellä.

Perustosiasiat ovat, että Suomen Postin taloudellinen selkäranka on osoitteellinen kirjelähetys. Siitä se saa suurimman katteensa ja voi rahoittaa toimintaansa - liikevaihdosta 39% vuosina 1990-94. Markkinaosuus lähentelee monopoliasemaa. Osoitteettomissa lä-

hetyksissä markkinaosuus pienenee ja oli 1999 n. 17%. Yli kaksi kolmannesta (70.7%) alle 50 kilon paketeista meni postin verkon kautta, sanomalehdistä 48 % ja jaettavista aikakauslehdistä lähes kaikki.

Tulevaisuudesta arvioidaan, että osoitteellinen kirjeliikenne vähenee sähköisten viestimien ja kilpailun takia. "Suomen Postin ennusteen mukaan 1. ja 2. lk:n kirjeiden (ml. eKirje) absoluuttisen määrän voidaan arvioida laskevan 20% seuraavan 10 vuoden aikana. Edelleen, mikäli postikilpailu laajenee ja kilpailijat saavuttavat noin 10-15% markkinaosuuden, Suomen Posti Oy:n volyymlasku olisi 30%:n luokkaa" (s.38).

Tutkimus korostaa kilpailun siunauksellisuutta postitoimialalla. "Pitkällä tähtäimellä kilpailun edistäminen on perusteltua, koska se johtaa hyvinvoinnin lisääntymiseen koko kansantalouden tasolla" (s.59). "Hyvinvointi kansantalouden sisällä olisi markkinarakenteiden osalta paras mahdollinen, mikäli kaikki markkinat olisivat täydellisesti kilpailtuja" (s.59). "Postikilpailun avaaminen tarkoittaa määritelmällisesti kilpailun lisääntymistä, joten sillä on pitkällä aikavälillä yksiselitteisesti positiivinen hyvinvointivaikutus" (s.60). "Odotettavissa oleva pääasiallinen kilpailukeino on nimenomaan hinnalla kilpailu" (s.61). "Kilpailu hyödyttäisi välittömästi organisaatioita ja vasta välillisesti kuluttajia" (s.62 ja s.70). "Kilpailun laajenemisen pitäisi johtaa postipalveluiden hintatason laskuun ja palveluvaihtoehtojen lisääntymiseen" (tutkimuksen kuvailu-

lehdessä suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi sekä s.63 ja 69). "Suomen Postin osalta voidaan todeta, että sen postipalveluihin liittyvän toiminnan kannattavuus tulee heikentymään. Tämä on kilpailun avaamisesta seuraava luonnollinen ja toivottava vaikutus" (s.63). "Toimialojen liberalisoinnilla voidaan aikaansaada myönteisiä kilpailuvaikutuksia, vaikka alalle ei syntyisi keskenään kilpailevia yrityksiä. Kilpailuvaikutukset perustuvat tällöin kilpailun mahdollisuuksiin ja uhkaan. Kilpailun uhan suuruus riippuu markkinoille tulon vapaudesta, mahdollisten kilpailijoiden kokemista esteistä sekä aluetta tai alaa koskevista lainsäädännöllisistä ja muista kilpailunrajoituksista (s.65). "Ottaen huomioon Suomen väestön alueellisen jakautumisen, kilpailu tullee syntyessään jäämään alueelliseksi koskemaan niitä alueita, joissa riittävä volyymi toiminnalle on saavutettavissa" (s.66). "Postikilpailun avaaminen on hyvinvoinnin kannalta hyödyllistä" (s.70). "Tärkeä näkökohta kilpailun avaamisessa on se, että jo lainsäädännöllisten ym. esteiden purkaminen johtaa positiivisiin vaikutuksiin, vaikka todellinen kilpailu jäisi alussa vaatimattomaksi. Tällöin toimialalle muodostuu kilpailun uhka, joka hallitsemassa asemassa olevan yrityksen on otettava toiminnassaan huomioon. On myös syytä ottaa huomioon se, että tänä päivänä kilpailu voi tulla myös ulkomailta. Tämä lisää kilpailun uhan tehoa. Onhan potentiaalisilla ulkomaisilla toimijoilla suuret resurssit käytettävissä, jolloin alalle tulon kynnyks ei vält-

tämättä muodostu kovin suureksi" (s. 71). "Kilpailuolosuhteiden muutos saattaa kuitenkin toiminnallisten yms. syiden seurauksena heijastua myös sanoma- ja aikakauslehtien jakeluun" (s.72). "Alueellista kilpailua sen sijaan voi esim. osoitteellisissa joukkolähetyksissä syntyä. Suoramarkkinointiyhtiöillä ja sanomalehtien jakeluorganisaatioilla on olemassa olevat jakeluorganisaatiot" (s. 72). "Postitoiminnan vapauttaminen johtaa alalla toimivien yritysten määrän kasvuun" (s.73). "Suomen Postin kannattavuus ei myöskään tule kilpailun takia radikaalisti heikkenemään ainakaan lyhyellä tähtämellä" (s.73). "Ennusteen mukaan Postin reaalitytulot ovat kymmenen vuoden kuluttua 20% nykyistä matalammat, edellyttäen että yrityksellä on nykyinen asema markkinoilla" (s.74).

Tässäpä aika läjä suoria referaatteja tutkimuksesta. Kilpailua siis hyvinvoinnin takia. Kermankuorijoita markkinoille. Markkinoille tuloa ei saa estää. Uhka on hyvä keino tehostaa toimintoja. Tarkkaan lukien voi huomata, että logiikka ei ole saumaton - esim. s.74 referaatti: mitä ovat tulot, kun markkina-asema on kilpailun ja volyymin takia pudonnut?

Hintatasosta löytyy myös tietoa, joka ei sovi em. logiikkaan. Hollannissa posti on yksityistetty - vain 43% omistaa valtio. Ruotsissa postitoiminta vapautettiin jo 1993 - valtio omistaa Postin ja maa on Suomen kaltainen. Miten ovat hinnat Suomenkaltaisessa maassa Ruotsissa ja pienessä markkinavoimien armoilla olevassa maassa Hollannissa? Tutkimuksen sivulla 46 on vastaus: 1. luokan 50 gramman kuluttajakirjeen ostovoimapariteetilla korjattu hinta ilman alvia joulukuussa 1999 oli Ruotsissa 5 mk 2 penniä, Hollannissa 4 mk 78 penniä ja Suomessa 2 markkaa 87 penniä. Miten alas hintojen pitäisi mennä Suomessa, kun em. maissa kilpailun on pitänyt jo purra?

Toinenkin tutkimuksellinen kummallisuus löytyy sivulta 64, jossa todetaan, että "kilpailun myötä toimialan tuotannon hintataso laskee ja tuotettu määrä nousee". Koko tutkimuksen läpi ennakoidaan, että tuotettu määrä laskee. Tässäpä kohtaa onkin perusteltava, ettei postikilpailu vaikuta julkiseen talouteen juuri mitenkään mm. tuloveroker-

tymiin. Jopa todetaan: "Periaatteessa tuotannon kasvu parantaa kokonaisyöllisyyttä toimialalla ja tätä kautta suurentaa tuloverokertymää". Tosi floppi.

Tutkimuksia tehdään tutkimisen ilosta tai tilauksesta. Tämä oli Postin omistajan tilaus, jolla sattumalta on yhteyttä postidirektiivimuutoksiin ja uuteen postipalvelulakiin ja sen perusteluihin.

Laki

Ennen juhannusta hallitus antoi eduskunnalle käsiteltäväksi uuden Postipalvelulain. Sen keskeinen sisältö on seuraava. Maassa on yleispalveluiden tarjoaja Suomen Posti Oy ja alueellisia toimiluvan saaneita postiyrityksiä. Suomen Postin on pidettävä joka kunnassa postipalvelupiste ja jaettava joka arkipäivä postit koko Suomeen. Ykköskirjeen palvelutaso lasketaan 95%:sta 90%:iin. Suomen Posti voisi myös toimia alueellisesti vapaasti, vaikka yhtiöittämällä tai järjestämällä henkilöstöyrittäjyydellä toimintansa. Suomen Posti ei saa tiheään asutuilla alueilla kilpailla muiden postiyritysten kanssa hinnalla. Postin kustannuslaskenta tehdään läpinäkyväksi, ettei mitään ristiinsubventiota voi olla. Lisäksi Postin on otettava omaan verkkoonsa muiden postiyritysten lähetykset, jotka eivät ole heidän toimialueelleen ja hinnalla, joka ei välttämättä kata kustannuksia. Postin laattua seurataan.

Laki siis yksiselitteisesti tukee kilpailijoita, asettaa uhan heidän vapaalle markkinoille pääsulle eikä myöskään esitä korvausrahastoa, jolla kannattamatonta yleispalveluvelvoitetta tuettaisiin.

EU:ssa aiotaan vapauttaa kilpailu asteittain. Nyt jäsenvaltioilla olisi ollut mahdollisuus varata monopolikseen alle 350 g kirje sekä lähtevä ulkomaan kirje ja pikapostipalveluja. Vuonna 2003 aiotaan ulkki ja pikapostiliikenne vapauttaa kilpailulle ja varatun kirjeen painoraja pudottaa 50 grammaan. Vuoden 2007 alusta kaikki varaukset olisi purettava ja kilpailu olisi täysin vapaa. Jäsenvaltioilla olisi täydelliseen kilpailun va-

pauttamiseen asti mahdollisuus tukea kannattamattomia yleispalvelujaan esim. korvausrahaston kautta. Suomessa postidirektiivin muutos on käsittelyssä, mutta uusi postitoimintalaki ajaa liberalisoinnissa vahvasti ohi. Suomi menee Ruotsin ohi ja on maapallonlaajuisesti Uuden Seelannin ja Argentiinan rinnalla kilpailun vapauttamisen tasolla. EU:ssa hidasta menettelyä perustellaan mm. työllisyysvaikutuksilla, jotta kansallisilla posteilla olisi aikaa sopeuttaa toimintansa ja henkilöstönsä toiminnan edellyttämälle tasolle.

Mutta mutta - Suomi vaan tekee toisin.

Tulevaisuus

Lain kehittäminen ja sen sivulle tehty tutkimus kertoo itse asiassa mihin halutaan. Toimitusjohtaja Alho haluaa tehdä bisnestä irti poliittisesta ohjauksesta, mutta on valmis ratkaisuihin, jos omistaja niin haluaa. Pelataan kuurupiiloo. Kannattaa seurata, miten kansanedustajat reagoivat eduskunnassa, kun laki valmisteltuna sinne saapuu. Varmasti jokainen edustaja on tietoinen, mihin laki johtaa - sen verran edustajille on Postiliitto tietoa jakanut.

Lopuksi vielä tutkimuksen viimeinen kappale (ss.74-75) sellaisenaan, ettei mitään jäisi epäselväksi: "Tässä yhteydessä voidaan kysyä, onko valtio edellä kuvatussa haasteen edessä ainut mahdollinen omistaja Postille ja onko valtion omistajaosaaminen Suomen Postin tu-

levaisuudenhaasteiden kannalta riittävä. Edelleen voidaan kysyä, onko Suomen Postilla mahdollisuuksia hankkia uusien haasteiden edellyttämää osaamista omistuksen ollessa ns. lukittu. Vai voisiko Suomen Posti olla jatkossa ns. listattu yritys, joka kykenisi hankkimaan esim. sähköisen viestinnän ja liiketoiminnan osaajia samoilla keinoilla kuin sen kilpailijat tällä alueella (osake-optiot jne.)? Postipalvelujen kilpailun avautumisen myötä kansallisia postioperaattoreita tullaan yksityistämään Euroopassa. Suomessakin postikilpailun käynnistäminen mahdollistaisi Suomen valtiolle Suomen Postin listaamisen myötä ansaintamahdollisuuden.”

Toimitusjohtaja muuten mainitsi eräässä tilaisuudessa, että tehdäänhän niitä tutkimuksia, kun kysyin häneltä omistajastrategian tulevaisuudesta vedoten edellisen referaattiin. Eipä tullut silloin mainittua lähdeluettelosta ilmenevän hänenkin olleen eräs haastatelluista tutkimukseen. Koska viitteet ovat puutteelliset niin ei ilmene, mitä tietoa Alho oli tutkimukseen tuonut.

KONKURSSI

● "Palaveri tällä kahvitauolla!" huusi Kakkonen Ykköselle ja Kolmoselle. Kaikki kolme tyhjensivät luisujaan kaukana toisistaan. Huutaminen oli ainoa käyttökelpoinen yhteydenpitomuoto. Se oli hyvä myös pienemmillä etäisyyksillä, koska se ei ikävästi keskeyttänyt työntekoa. Monet postimiehethän kerääntyivät kuin varpuset yhteen vaihtaakseen mielipiteitään ja jättivät luisunsa siksi ajaksi oman onnensa nojaan. Sellainen tapa kismitti kolmikkoa suunnattomasti. Siksi "Miksi!", huusi Kolmonen Kakkoselle, "täällä kyllä riittää mättämistä!". "Tämä on äärrimmäisen tärkeää!", kiljui Kakkonen takaisin Ykköselle ja Kolmoselle.

Oli kysymys äärrimmäisen tärkeästä asiasta, ei sitä ollut soveliaista selvittää huutamalla. He tiesivät, että tärkeät asiat eivät kuuluneet ulkopuolisille. Eihän luisuilla tauolla muita postimiehiä ollut. Mutta varovaisuus ennen kaikkea. "No, mikä nyt on nii-iin tärkeää", kysyi Ykkönen uhmakkaasti päästyään puhe-etäisyydelle. Ja Kakkonen aloitti: "Ennen työvuoron alkua olin keskustelemassa pomon, siis Nollan kanssa tilanteesta. Niinhän minulla on tapana. Saan hyvän yleiskäsityksen. Mutta nyt keskusteltiin muustakin. Pomo kertoi minulle Postin uudesta arvosta, sisäisestä yrittäjyydestä. Kysyi minulta suoraan, että haluammeko me kolme ryhtyä sisäiseksi yrittäjiksi. Minä vastasin tietysti myöntävästi. Kuulkaa, meidän yrityksemme hoitaisi koneen peräpäähän, viisitoista luisua ja viisi kirjehissiä. Siinä olisi viisi työntekijää, sinä Ykkönen, sinä Kolmonen ja minä, siis me kolme ja kaksi Nollan osoittamaa muuta. Kolme luisua miestä kohti ja kirjehissit yhdessä. Saamme keksiä yrityksellemme nimen ihan itse. Vaikkapa YyKaaKooOoYy. Mitä mieltä olette?"

Ykkönen ja Kolmonen katsoivat Kakkosta hajamielisina. Kakkonen oli heidän johtajansa, tosi Führer. Se, että hän

oli tehnyt muistiinpanoja pomon kanssa käymästään keskustelusta ja että esitellessään asiaansa, hän vähän väliä vilkuili lisätukea paperilapustaan, teki kahteen muuhun voimakkaan vaikutuksen. Mitä mieltä he olivat? Samaa mieltä kuin Kakkonen, tietysti. "Kuulostaa hyvältä", sai Ykkönen tokaistua. "Tiedätkö, keitä ne kaksi muuta miestä ovat?" "En vielä, maanantaina se selviää! Nolla valitsee kuulemma parhaat. Meidän veroisemme, tai ainakin melkein.", lupaili Kakkonen.

YyKaaKooOoYytä ei yrityksestä tullut, lähinnä yhtiömuodon takia, vaan PERSYS (PERän Sisäinen Yritys). PERSYS oli toiminut kolmatta viikkoa. Nollan osoittamat miehet, Nelonen ja Vitonen, eivät olleet osoittautuneet Ykkösen, Kakkosen ja Kolmosen veroisiksi. Kakkonen oli yrittänyt, Nollan ohjeitten mukaan, sitouttaa heitä PERSYKSEN arvoihin, mutta heikoin tuloksin. Sen hän itsekkin ymmärsi, vaikkei sitouttamisesta oikeastaan mitään ymmärtänytkään. Vain sen, että töitä piti tehdä. Kun niitä oli. Ja valmistautua niiden tekemiseen, kun niitä ei ollut. No, sellaista tilannetta ei viime aikoina ollut onneksi päässyt syntymään.

Uudet miehet eivät ymmärtäneet PERSYKSEN perusarvoa "Työ ennen taukoa". Nelonen ja Vitonen pitivät ruokatunnin ja molemmat kahvitunnit säännöllisen hartaasti, täysin riippumatta työtilanteesta. Ja suuremmalla antaumuksella, kuin osallistuivat itse työntekoon. Ja viettivät taukonsa yleisissä taukotiloissa, muiden postimiesten joukoissa. Eivätkä ymmärtäneet huutamisen merkitystä, vaan lähtivät lähemmin ja tarkemmin ottamaan selvää huutajan tarkoituspäristä. Ja jättivät työnsä siksi ajaksi hoitamatta. Tai vastasivat jo siinä vaiheessa, kun huutaja oli vasta ehtinyt aloittaa. Ja vakiovastaus oli TÄHH?! "PERSYS ei ole sellainen iskuriporukka, josta Nolla niin kauniisti

puhui", myönsi Kakkonen itselleen. Kakkosen mielestä, Nelosesta ja Vitosesta oli tullut eristäytyvä ja työntekoa vieroksuva klikki sisälle PERSYKSEEN. Hän päätti puuttua asiaan, sopivan tilaisuuden tullen.

"Mihin nyt taas! Kohta valot vilkkuvat!", huusi Kakkonen Vitoselle. "Tupakalle, aina tupakalle silloin, kun pitäisi antaa työntekoon kaikkensa läpäisyn turvaamiseksi", Kakkonen huusi katkerana ja puristi lehtinippua kouristuksenomaisesti. Se oli menossa Tikkurilaan. "Ja Nelonen perässä, vaikkei poltaakaan, ellei nyt sitten ole tietten tahtoen PERSYKSEN toimintaa vahingoittaakseen aloittanut!..Tämä on kapinaa", kiljui Kakkonen ääni murtuen. "PERSYKSEN sisin, äh..siis PERSYKSEN ydin, palaveri kahvitauolla! Tämä on tärrrkkää-ää-ää!", hän jatkoi kiljuntaansa. Ykkönen ja Kolmonen vaihtoivat etäkatseita. "Todella tärrrkkää", pariton pari ajatteli.

"Meidän on päästävä eroon noista kahdesta! Ei heistä ole näihin töihin! He käyttävät hyväkseen meidän työpanostamme! Homma kusee ja asialla ovat aina samat miehet!", Kakkonen vaahotosi. "Olen jo alustavasti keskustellut asiasta Nollan kanssa. Seuraavan jakson alusta heidät siirretään vähemmän vaativiin hommiin, pois miesten töistä. Nolla hyväksyi esitykseni ja päätti toimia sen mukaisesti", hän sanoi hivenen rauhoittuneena ja ylpeyttä äänessään. "Mitä mieltä olette?", Kakkonen kysyi. Ykkönen ja Kolmonen katsoivat toisiaan. "Samaa mieltä", tuli kuin yhdestä suusta.

● "Ruokatauolla palaveri Nollan kopisaa! Erittäin tärrrkkää! Kaikkien läsnäolo pakollinen!!!", huusi Kakkonen. Mistään ei enää kuulunut TÄHH, TÄHH-vastauksia, sillä he kolme olivat nyt PERSYKSEN ainoat työntekijät. Nelonen ja Vitonen olivat poissa miesten töistä, eikä ketään tullut tilalle. "Toivottavasti tähän tulee jo ratkaisu", mietti Ykkönen ahdistuneena. Hiki ja luisujen vilkkuvalot korvensivat silmiä. "Tuleepahan ainakin tauko", häneltä lipsahti ja hän tunsu petturuuden pistoksen sisälään.

"Asia on nyt näin, puhun suoraan. Teidän ehdotuksestanne siirsin Nelosen ja Vitosen pois tulosvastuualueeltani. Tär-

kein perusteeni oli se, että te ilmoititte heidän olevan niin laiskoja, että jouduitte tekemään myös heidän työnsä. Omien lupaustenne mukaisesti te siis selviätte kolmestaan velvoitteistanne. Siirto on aiheuttanut kuitenkin muissa, teitä vähemmän sitoutuneissa työntekijöissä motivaatio-ongelmia. Kukaan ei halua liittyä PERSYKSEEN, tunkua sinne, siis yritykseen, ei ole. Itseasiassa työteho koneella on alentunut. Siirto-idea oli teidän ja koska tehtäväni työntantajan edustajana on turvata tuotannon häiriötön jatkuminen, siirrän muutamia kuormittavimpia toimipaikkoja koneen alkupäästä teidän vastuualueellenne. Uskon ja olen varma - samoin omat esimieheni, että PERSYS pystyy suoriutumaan, tässä uudessa haasteellisessa tilanteessa, niistä velvoitteista, jotka maksavat asiakkaat ovat meille asettaneet. Onko kysyttävää?”

Ykkösen ja Kolmosen katseet harhailivat väsyneesti huoneen seinillä. Kumpikaan ei ollut ymmärtänyt yhtään mitään. Paitsi, ettei tulossa ollut apua, vaan lisää työtä. Mutta Kakkonen, ääni Nollan luottamuksen sanoista aiheutuneen liikituksen takia värähdellen: ”Ei ole. Kyllä me selviydymme!”

Kului viikko. Ykkönen ei tullut töihin. Hän oli pari päivää sitten uskoutunut Kakkoselle, ettei ollut edellisen työvuoron jälkeen osannut kotiinsa vaan oli joutunut putkaan harhailtuaan väsymyksestä tiedottomassa tilassa kaupungilla. ”Nyt se ei varmaan löytänyt työpaikalle”, ajatteli Kakkonen katkerana. ”Kaikenlaisten kanssa sitä ystävystyykin.” Vielä edellisellä viikolla PERSYS oli saanut apua, vastentah-toista, mutta apua kuitenkin. Enää ei apua annettu. Eikä armoa. Nolla kävi joskus mielenosoituksellisesti hetken keventämässä jotakin vilkkuvaa luisua, ja aina tilaisuuden tullen tuijotti kolmikko pettäneen pahantahtoisesti. Kakkonen myönsi salaa itselleen olevansa

melkoisen rasittunut. Kuin kuumeessa hän teki työtään, konemaisesti, keskittyneenä, sydän takoen vilkkuvalojen tahtiin. Jalat ja kädet tuntuivat kummallisilta, kuin ulkopuolisilta. Kakkonen siirtyi uudelle luisulle. Hän näki kauempana kuin usvan takana Kolmosen kaatuvan. ”Nyt se kaatui. Kuolikohan se? Mutta PERSYS ei kaadu”, Kakkonen tuumi oudosti virnuillen. Kuin syvässä, lämpimässä, raskaasti vastaan virtaavassa vedessä kahlaten hän kiirehti luisulle, liikkumattoman Kolmosen viereen. ”Täysi, vilkkuva luisu. Nouse ylös Kolmonen. Hei nouse nyt yhtiökumppani. En kehtaa mennä ilmoittamaan. Vilkkuu. Mikä häpeä. Ei töitä noin saa jättää, ei vilkkuvia luisuja saa jättää. Muista mihin ollaan sitouduttu. Kolmonen, hei Kolmonen. Vilkkuu”, mumisi Kakkonen ja nosti tuskaisesti ponnistaen Kolmosen nojalleen luisun reunaa vasten. ”Nolla ei saa tietää”, hän ajatteli sumeasti. Keltainen valon läikehti ja Kolmosen sinertävät kasvot vilkkuivat välillä vihreänä, välillä sinisenä, vihreänä, sinisenä. ”Vilkkuu, vilkkuu, valot mainoksen...” hyräili Kakkonen ja palasi laahustaen omalle luisulle. Hänen rintaansa, vasempaan olkapäähän, käsivarteen iski hirveä kipu. ”Luisulle, luisulle. Montako nippua ehdin vielä? Vaimo ja lapset? Oliko minulla vaimo ja lapset? Jos oli, tuskin tuntevat. Eivät sure. Kaikkeni olen antanut Postille. Montako nippua? Ehdin. Posti suree.

Varmasti. Vielä nippu...”. Kakkonen pääsi luisulle. Kaksi nippua hän ehti heittää. Lehtiä Masalaan ja jakopäivää Upinniemeen. Hänen sisäisen yrittäjän uransa päättyi. Hän kaatui oikealle kyljelleen ja pari tippaa vaalean hailakkaa vaahtoa valui hänen suupielestään lattialle. Hän piti kiinni molemmin käsin, kuin suojelevasti, Kirkkonummen lehtinipusta. Nipun irrottaminen Kakkosen kouristuneesta otteesta aiheutti usean kymmenen maksavan asiakkaan kohdalla poikkeaman palvelutasolupauksen toteutumisessa.

POSTILIITON PASILAN OSASTO
PL 25
00231 HELSINKI

Lähetä uudet tiedot tällä lomakkeella

Osoitteenmuutosilmoitus

Siirryn eläkkeelle ____ alkaen.

Uusi osoitteeni:

Jäsenmaksun keskeytysaika: ____ - ____ - ____

Keskeytyksen syy

vanhempainloma / äitiysloma

asevelvollisuus

siviilipalvelu

opiskelu

määräaikainen työkyvyttömyyseläke

vuorotteluvapaa

työttömyys

hoitovapaa

pitkä sairausloma

muu syy

en ole Postiliiton Pasilan osaston jäsen

Ilmoitus jäsenrekisteriin eläkkeelle siirtymisestä tai jäsenmaksun keskeytyksestä:

Nimi:

Osoite:

Päiväys ja allekirjoitus

LUE TÄMÄ.....

Tämä tiedotus on tarkoitettu kaikille niille, joiden jäsenyydessä Postiliiton Pasilan osastoon on jotain poikkeavaa, kuten jäsenmaksun keskeytys eläkkeelle siirtymisen, pitkään jatkuneen työttömyyden, sairauden, opinto- tai hoitovapaan tai jonkun muun syyn takia.

Sairaspoissaoloissa on erityisesti huomioitava, että työsopimusten uudistamisen yhteydessä muuttuivat sairausajan palkkaussäännökset. Palkallinen jakso on enintään kolme (3) kuukautta ja alle viisi (5) vuotta palvelleilla viisi (5) viikkoa. On siis ilmeistä, että jatkossa tulee tämän seurauksena jäsenmaksukeskeytyksiä.

Mikäli jäsenmaksukeskeytys jatkuu pitkään voi seurauksena olla jäsenyyden katkeaminen ja saavutettujen etujen menetys.

Siksi on **ERITTÄIN TÄRKEÄÄ, ETTÄ ILMOITATTE VIIPYMÄTTÄ MAHDOLLISET KATKOKSET** joko Postiliiton Pasilan osastoon tai suoraan Postiliittoon!

Ilmoitukset voi tehdä esim. seuraaville henkilöille:

Jäsensihteeri Seija Hagman 020 451 7307

Pääluottamusmies Hannu Sojakka 020 451 7260

Työsuojeluvaltuutettu Mikko Poutanen 020 451 7481

P.S. Kiitos kaikille luottamusmiehille rästilistojen tarkistuksesta. Näin toimimme jatkossakin.

Seija Hagman